

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ПЕЙЗАЖНОЇ ТЕМАТИКИ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Образотворче мистецтво – це яскраво виражена творча діяльність, у процесі якої створюються художні конкретно-чуттєві образи, які відображають дійсність та втілюють естетичне ставлення до неї людини [4]. Образотворче мистецтво як предмет відноситься до загальноосвітніх предметів, що вивчаються у школі та введений у навчальний план. На його уроках учні отримують знання про перспективу, колір, світлотінь, орнаментику, відомості з історії світового мистецтва, про художників та їх твори, а також про предмети і явища навколишньої дійсності.

Пейзажна тематика на уроках образотворчого мистецтва націлює на формування в кожній дитині морально-естетичних почуттів при зустрічі з прекрасним у природі та в мистецтві, що визначає **актуальність обраної теми**.

Метою статті є визначення основних методів викладання пейзажної тематики на уроках образотворчого мистецтва.

Пейзаж – це самостійний жанр в образотворчому мистецтві який показує нескінченну різноманітність і красу природи. Навколишній світ впливає на людину, викликає у неї глибокі переживання і думки, а знайомство з творами пейзажного живопису зміцнює дух, збагачує внутрішній світ.

В образотворчому мистецтві зображення природи має великий вплив на формування особистості дитини, допомагає бачити і чути навколишній світ, сприймати його, оцінювати і розуміти художню цінність твору мистецтва. Переважно пейзаж учні зображують при виконанні тематичних малюнків.

Любов до природи, спостережливість, прагнення правильно передати натуру – це якості, якими має вміло оперувати і володіти не тільки вчитель але й учень.

Методика викладання пейзажної тематики нерозривно пов'язана не тільки з теоретичним, але й з практичним використанням закономірностей композиції, малюнку, лінійної та повітряної перспективи, розподілу світлотіні на об'ємній формі. У процесі малювання пейзажу поглиблюються знання з кольорознавства, композиції, методики живопису, явищами лінійної та повітряної перспективи, історії мистецтва. Учні ознайомлюються з репродукціями картин відомих художників: І. Шишкіна, І. Левітана, Ф. Васильєва, А. Куїнджі, Т. Шевченка, С. Світославського, С. Васильківського та інших [2, с.166].

Неабияке значення у зображенні природи відіграє колористика. Навчаючись зображувати пейзаж кольором, школярі набувають потрібних умінь правильно зображувати з натури, з пам'яті та уяви спочатку окремі образи пейзажу (дерева, будівлі, кущі), а потім групи нескладних образів (дерева на фоні неба і землі, будинок на фоні просторового оточення). Практика показує, що працюючи з природою, школярі розвивають зорову пам'ять і спостережливість, просторове мислення, вміють передавати колір образів пейзажу, бачити і зображувати типові у навколишній дійсності, використовуючи закономірності композиції. Зображення пейзажу з натури розвиває окомір та допомагає засвоїти закони реалістичного зображення [3, с.39]. Від уважного, глибокого вивчення і зображення натури, її будови, пропорцій, кольору форм окремих частин та їх взаємозв'язку і залежить успіх у навчальній роботі. Вивчати пейзаж означає вміло підбирати головне й найхарактерніше, узагальнювати другорядні деталі.

Велике значення має живописний малюнок, виконаний самим вчителем, який також допоможе дітям зрозуміти красу та доступність того чи іншого засобу передачі певної кольорової гами.

До основних методів якими педагог користується для розвитку естетичного сприймання та дитячої творчості під час зображення пейзажу належать:

- спостереження явищ та об'єктів природи;
- розглядання відповідних ілюстрацій та картин природи;
- показ декількох прийомів зображення;
- аналіз малюнків які виявляють ступінь творчості дитини при передачі певного образу [1, с. 27].

Використання цих методів з метою розвитку шкільної творчості на основі пейзажної тематики в різних класах має свою специфіку. Вчитель перш ніж навчати дітей, повинен сам володіти засобами роботи з різними матеріалами, та доступно і зрозуміло пояснити поставлені завдання учням різного віку. Постановка завдань в певному віці повинна спонукати дитину до прояву фантазії. Таким чином, творча уява, яка розвивається у школярів, допомагає уявити надзвичайні образи, обрати оригінальні способи їх зображення. Така діяльність допоможе закріпити та поглибити елементарні, але дуже важливі знання у дітей про рідну природу свого краю.

При оцінці дитячих малюнків вчитель має додержуватися певних критеріїв:

- передача кольором відтінків окраси образів природи, загального колориту та настрою;
- різноманітність композиції (зв'язок між предметами, їх об'єднання, виокремлення головного образу);

- зображення форми, її характерних ознак, деталей;
- передача пропорцій предмета, його розмірів;
- наявність виражальних образів, відповідність дійсного з зображеним [1, с. 36].

Завдяки аналізу робіт дітям стає краще зрозумілий той чи інший зображуваний образ, розвивається аналітико-синтетичне мислення, яке забезпечує більш глибоке сприйняття даного твору. Головна цінність малюнку полягає в тому, що, зображуючи, учень осягає зовнішній світ і тим самим збагачує і наповнює свою особистість. Пізнання навколишньої дійсності повинно керуватись під наглядом вчителя, без якого ніяке реалістичне зображення неможливо.

Для того щоб досягти позитивних результатів роботи, необхідно так керувати образотворчою діяльністю, щоб на кожному етапі дитина бачила свої успіхи, а помилки помічала раніше за вчителя і самостійно виправляла їх. Досягнути такої образотворчої задачі цілком можливо.

Отже, з вище сказаного можна зробити висновок, що зображення природи на уроках образотворчого мистецтва у школі сприяє розвитку особистісних якостей школяра, а також естетичному і моральному розвитку, любові до навколишнього світу, до своєї Батьківщини, бережливого ставлення до природи. Для цього використовують такі методи як спостереження, розглядання, аналіз.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гребенюк Г. Е. Основи композиції та рисунок. – К.: Техніка, 1997
2. Лепикаш В.А. Живопись акварелью. – М.: Изд-во Акад. художеств СССР, 1961. – 114 с.
3. Пилипенко Д.Г. Малювання з методикою викладання: 36 навч. завдань та контрольних робіт. - К.: НДПІ, 1971. – 35 с.
4. Розвиток просторового мислення на уроках образотворчого мистецтва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/33238/
5. Ростовцев Н.Н. Методика преподавания изобразительного искусства в школе. – М.: Агар, 1998. - 251 с.
6. Шорохов Е.В. Методика преподавания композиции на уроках изобразительного искусства в школе. – М.: Просвещение, 1977. – 112 с.

Картофель О.

Науковий керівник – доц. Ороновська Л. Д.

МЕТОДИКА СПІВУ В МОВНІЙ ПОЗИЦІЇ СЕТА РІГГСА ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ

Постановка проблеми. Перед вокальним мистецтвом другої половини ХХ століття постали складні проблеми: створення нового виконавського стилю відповідно до сучасних вокальних жанрів, нової мелодійної мови, а, відповідно, створення нової чи вдосконалення вже існуючої вокальної методики розвитку голосу.

Сучасні виконавці мають у своєму арсеналі велику кількість технічних прийомів володіння голосом, втілення та передачі художнього образу, демонстрації власної сценічної майстерності. Існує чимало праць, вокальних посібників, у яких викладено погляди видатних майстрів вокалу, презентується їх методичний і практичний досвід.

Незважаючи на могутній потенціал, яким володіє вітчизняна школа співу, сучасний стан її розвитку, сучасні запити вокального мистецтва висувають нові проблеми. Серед них: недостатнє вивчення й узагальнення теоретичного матеріалу, відсутність узагальнення педагогічних поглядів, загальних умов виховання, методичних принципів багатьох педагогів-вокалістів. Ті узагальнення, що існують, часто не мають відповідного оформлення для того, щоб повноцінно служити мистецтву сьогодення [1, с. 16].

В світлі цього виникла необхідність проаналізувати особливості вокальної методики співу в мовній позиції Сета Ріггса та висвітлити її відмінності від інших методик постановки голосу.

Аналіз дослідження із цієї проблеми. Огляд фундаментальних праць з теорії вокального мистецтва свідчить, що проблемам вокально-виконавського розвитку особистості приділялася значна увага. Зокрема, таким аспектам як техніка постановки голосу та фізіологія цього процесу (І. І. Левідов, Д. С. Аспелунд, В. А. Давидова, Ф. Ф. Заседателев, В. П. Морозов, В. Л. Чапліна та ін.). Методики постановки голосу у своїх працях представили: Ф. М. Анікієв, З. І. Анікієва, Б. Бейлі, К. Ю. Білобородова, О. Н. Благовидова, Ф.Ф. Вітт, М. Гарсія, Ю. Гей, Й. Гіллер, М. І. Глінка, Н. Б. Гонтаренко, В. А. Деряжний, Ж. Дюпре, М. І. Єгоричева, А. М. Кравченко, К. Лінклейстер, В. М. Луканін, Д. В. Люш, Є. М. Малініна, А. Г. Менабені, Є. А. Муравйова, М. Мюллер-Брунов, Ю. Штокгаузен, та Р. Юссон. Теоретичні основи методики викладання вокалу закладено в працях В. І. Мордвинова, П. В. Голубєва, С. Юдіна, Л. Б. Дмитрієва, А. П. Здановича, Д. Г. Євтушенка, М. В. Микіші.

Матеріал статті ґрунтується на аналізі методичних розробок з питань постановки голосу Сета Ріггса.

Мета статті. У статті розглядаються методи розвитку співацького голосу, рекомендації щодо застосування методики співу в мовній позиції Сета Ріггса, а також висвітлюються ефективність та переваги даної системи у розвитку виконавця-вокаліста.

Виклад основного матеріалу. Американський співак, педагог, бакалавр в галузі музики, магістр оперного співу, автор книги «Як стати зіркою» Сет Ріггс пройшов тернистий шлях утвердження ефективності